

Näkökulmia ikäihmisten turvallisuuksasioihin

15.5.2018

Helsinki

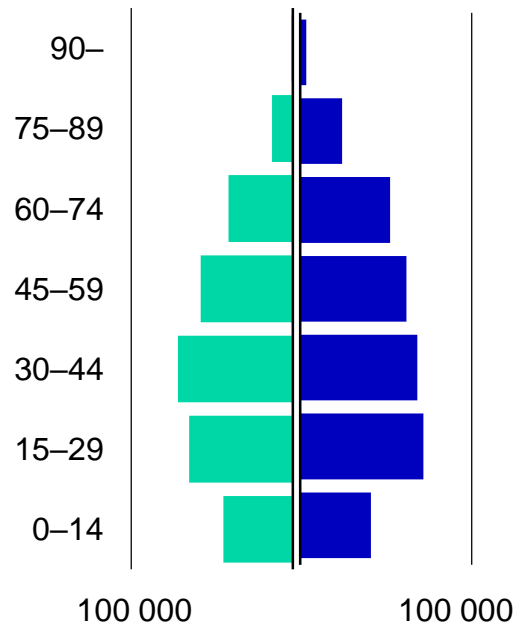

Väestö

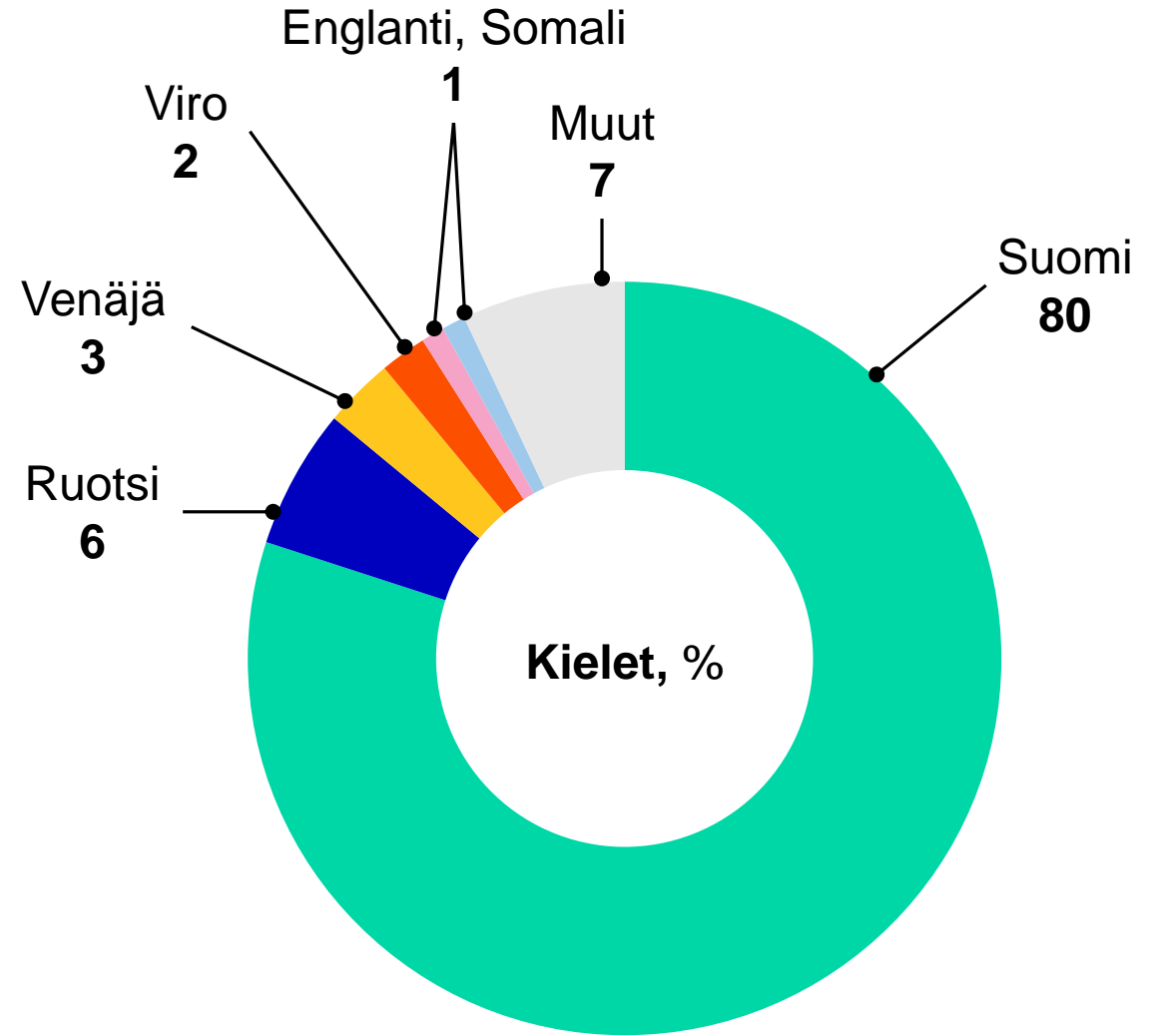
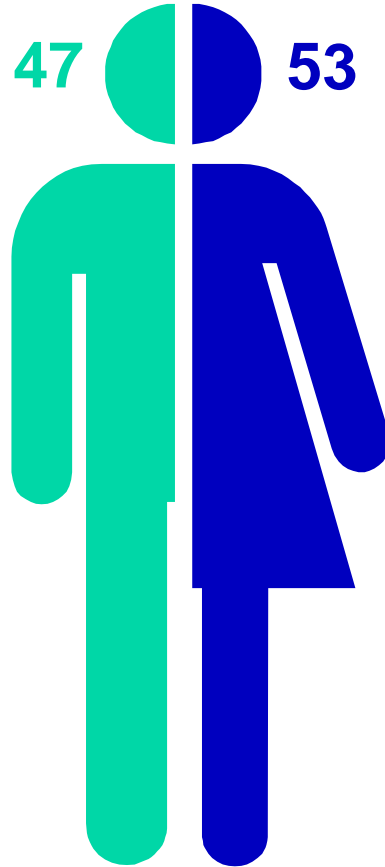
Yhteensä 31.12.2017

643 272

Ikäjakauma

Sukupuoli, %

Kaupunkistrategia

- Helsingin visiona on olla maailman toimivin kaupunki. Tällä se luo parhaat urbaanin elämän edellytykset asukkailleen ja vierailijoilleen.
- Jokainen tuntee olonsa turvalliseksi Helsingissä. Turvallisuus ja kaupunkilaisten keskinäinen luottamus ja yhteenkuuluvuuden tunne on kaupungin kilpailuvaltti.
- Helsinki on turvallinen ja viihtyisä, sujuva, helppo ja välittävä.

Maailman toimivin kaupunki

Helsingin kaupunkistrategia 2017–2021

Turvallisuus Helsingin kaupunkikonsernissa

 www.hel.fi - Kaupunki ja hallinto – Turvallisuus

 Helsingin kaupungin turvallisuus- ja valmiusyksikkö

Tavoitteina on varmistaa kuntalaisten, henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuus, turvata ja suojata kaupunkikonsernin omaisuutta sekä varmistaa organisaation ja sen palvelujen toimintavarmuus ja häiriöttömyys kaikissa olosuhteissa.

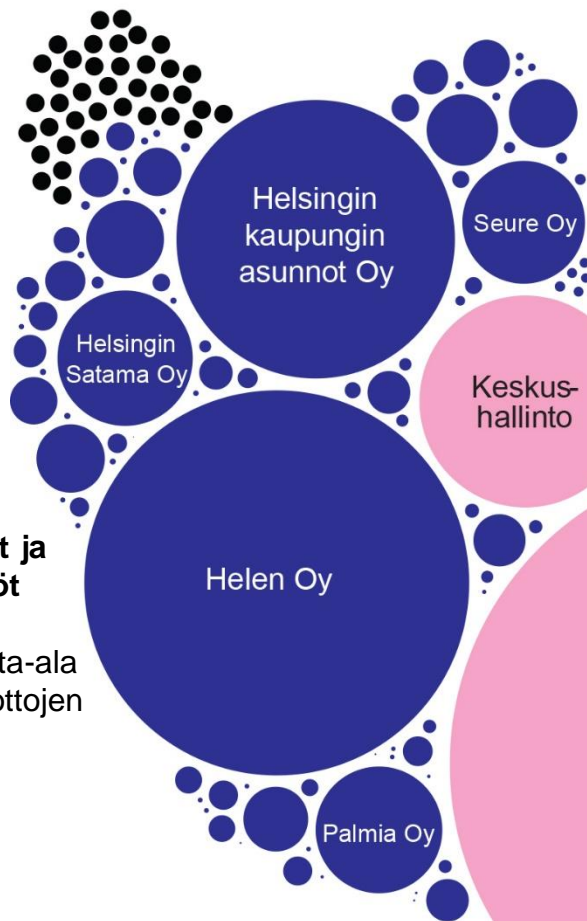
(Helsingin kaupunkikonsernin turvallisuusperiaatteet)

Helsingin kaupunkikonserni

Osakkuusyhteisöt*

38 kpl

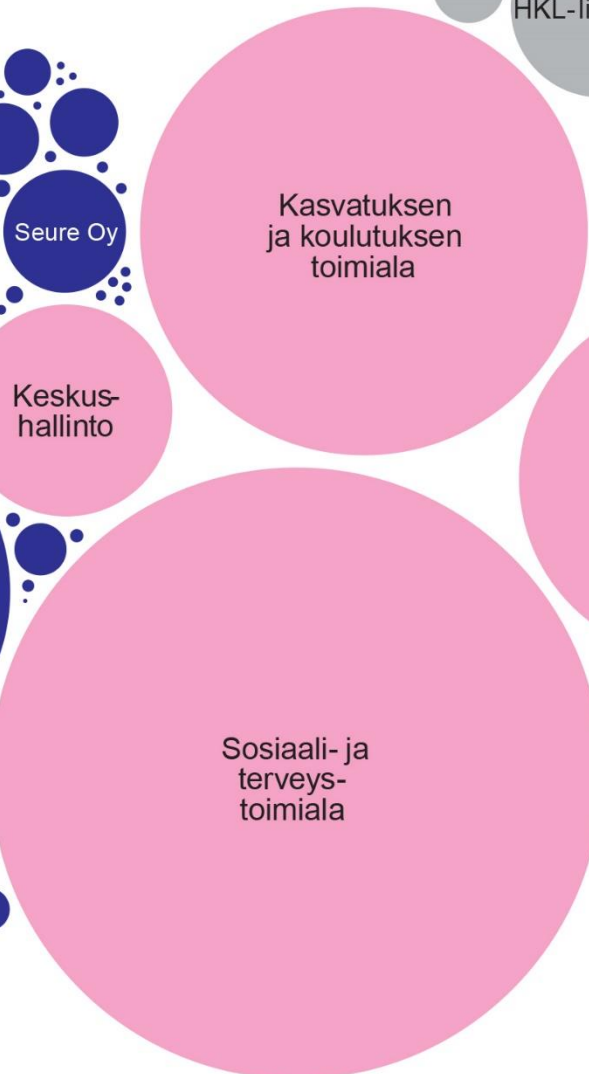
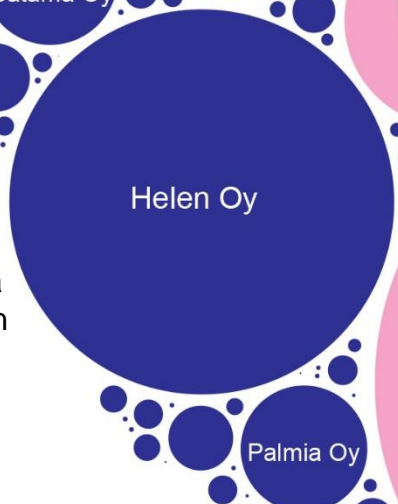
Pinta-ala ei vastaa volyymiä.

Tytäryhtiöt ja tytärsäätiöt

93 kpl

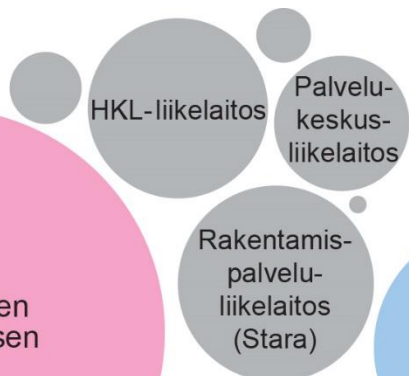
Kuvion pinta-ala toimintatuottojen mukaan.

Liikelaitokset

6 kpl

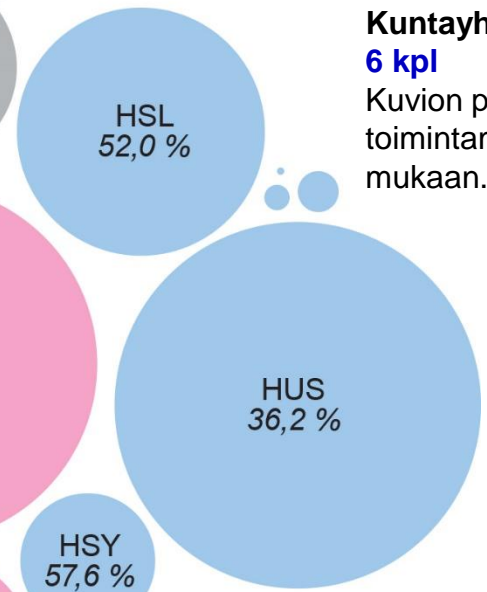
Kuvion pinta-ala toimintamenojen mukaan.

Kuntayhtymät

6 kpl

Kuvion pinta-ala toimintamenojen mukaan.

Toimialat

4 kpl

Kuvion pinta-ala toimintamenojen mukaan.

* Osakkuusyhteisöjä ovat mm. Vantaan Energia Oy, Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, Startup Maria Oy, Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy ja Apotti Oy.

Periaatteet, linjaukset ja ohjeet

Kaupunkikonsernin turvallisuusperiaatteet

- Kj/J, 1.2.2017, §14

Organisaatioturvallisuuden linjaukset

- Kp/U 30.5.2017, §22

Paikallisen turvallisuussuunnittelun periaatteet

- Kj/J 21.5.2014, §52

Helsingin kaupunkikonsernin valmiusohje

- Kj/J 21.10.2015, §65

Keskushallinnon jatkuvuussuunnitelma

- Kj/J 29.10.2014, §77

Helsingin kaupungin turvallisuussuunnitelma

- Kj/J 9.12.2015, §77

Paikallinen turvallisuuksuunnittelu

Turvallisuussuunnittelu

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Toimivat peruspalvelut, syrjäytymisen ja köyhyyden ehkäisy lisäävät arjen turvallisuutta ja hyvinvointia sekä edistävät yhteiskuntarauhaa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työllä kavennetaan väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja sekä rakennetaan, ylläpidetään ja parannetaan kaupunkilaisten hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta. Lisäksi edistetään työ- ja toimintakykyä, vahvistetaan mielenterveyttä sekä ehkäistään sairauksia, tapaturmia, syrjäytymistä ja osattomuutta.

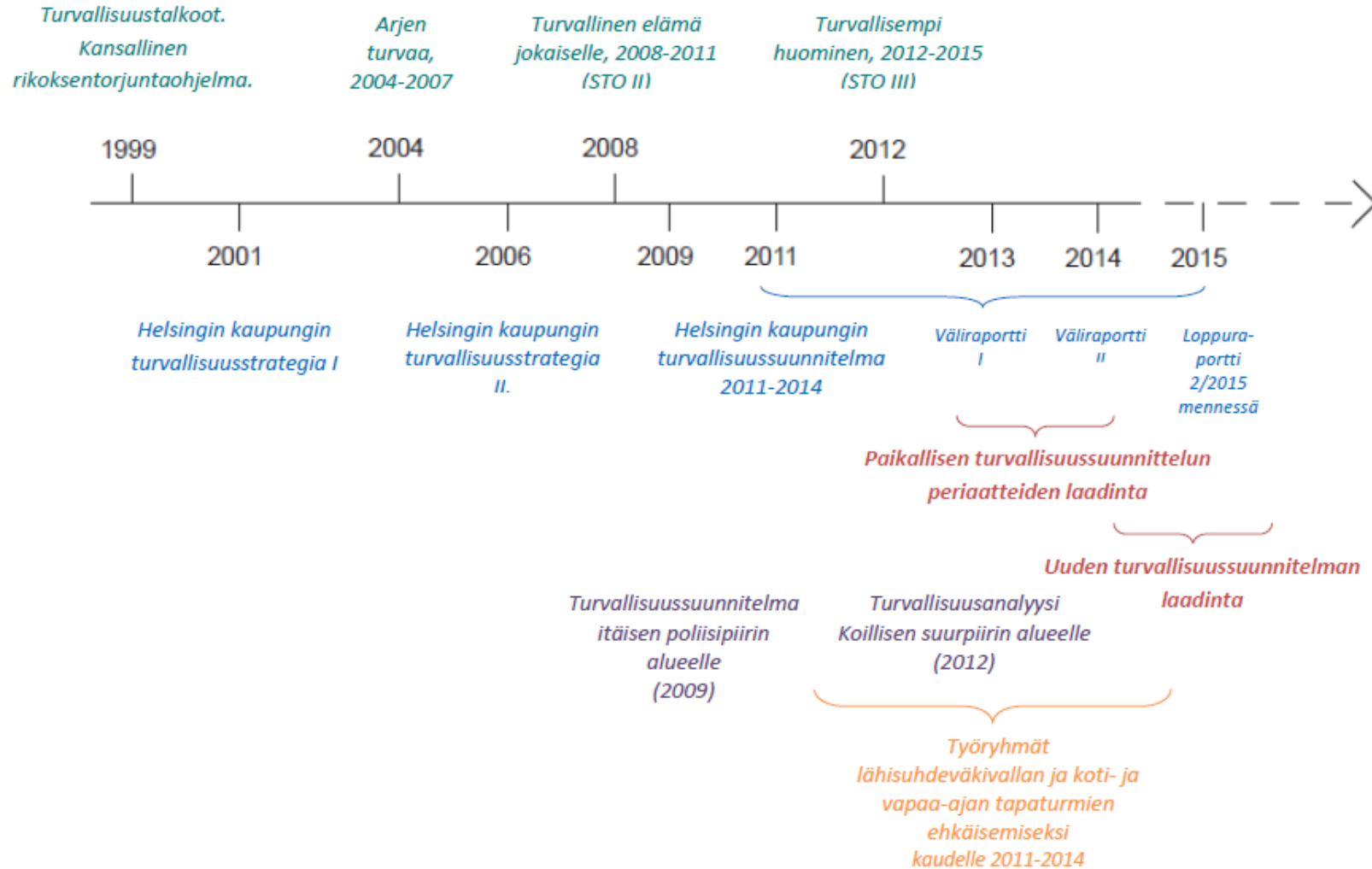
Turvallisuussuunnittelu

Paikallisen turvallisuussuunnittelun tavoitteena on ennalta ehkäistä ja torjua onnettomuuksia ja tapaturmia, rikoksia, häiriöitä ja parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta.

Helsingissä paikallista turvallisuussuunnittelua toteutetaan 21.5.2014 hyväksytyjen paikallisen turvallisuussuunnittelun periaatteiden mukaisesti.

Kaupungin turvallisuussuunnitelmaan sisällytettävillä toimenpide-esityksillä edistetään ja kehitetään kaupunkiturvallisuutta. Suunnitelmaan kirjataan kaupunkitasoisia kehittämiskohteita ja toimenpiteitä turvallisuuden ja turvallisuudentunteen parantamiseksi.

Turvallisuussuunnittelu

Painopistealueet

- Määritettiin kuntalaiskyselyssä olleen kysymyksen; ”Mitkä turvallisuuteen liittyvät asiat ja ilmiöt huolestuttavat teitä Helsingissä?” pohjalta.
- **terveys ja hyvinvointi** (maininnat sosiaalityöstä, päihteistä, mielenterveystyöstä, eriarvoistumisesta, syrjäytymisestä)
- **liikenneturvallisuus** (maininnat autoilusta, pyöräilystä, jalankulusta)
- **lapset ja nuoret** (maininnat nuorten vapaa-ajanvietosta sekä toiminnasta)
- **rikollisuus** (maininnat väkivallasta ja pahoinpitelyistä, varkauksista, ryöstöistä)
- **valvonta, näkyvyys ja ennaltaehkäisy** (maininnat pelastustoiminnasta, poliisista, vartioinnista)
- **maahanmuuttajat** (maininnat maahanmuuttajien määrästä, työperäisestä maahanmuutosta, kotouttamisesta)
- **viihtyisyys** (maininnat valaistuksesta, siisteydestä, kunnossapidosta)

Turvallisuussuunnitelma

Kärkihankkeet

- Turvallisuuden mittarit
- Ostarit osana kaupunkia
- Pakka-toimintamalli
- Kuntien osallistuminen automaattiseen liikennevalvontaan
- Asuinkiinteistöjen turvallisuuden omavalvonta
- Yli Hyvä Juttu -toimintamalli
- Nuorten rikosasioiden sovittelu
- Olen Muslimi, Olen Suomalainen -ohjelma
- Erilainen naapuri -toimintamalli
- Pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyö radikalisoitumisen ennaltaehkäisemisessä
- Matalan kynnyksen toimintakeskus Länsi-Helsinkiin
- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmatyön koordinaatio
- Jalkautuva työ

Turvallisuustutkimus

Turvallisuus ja turvallisuuden tunne

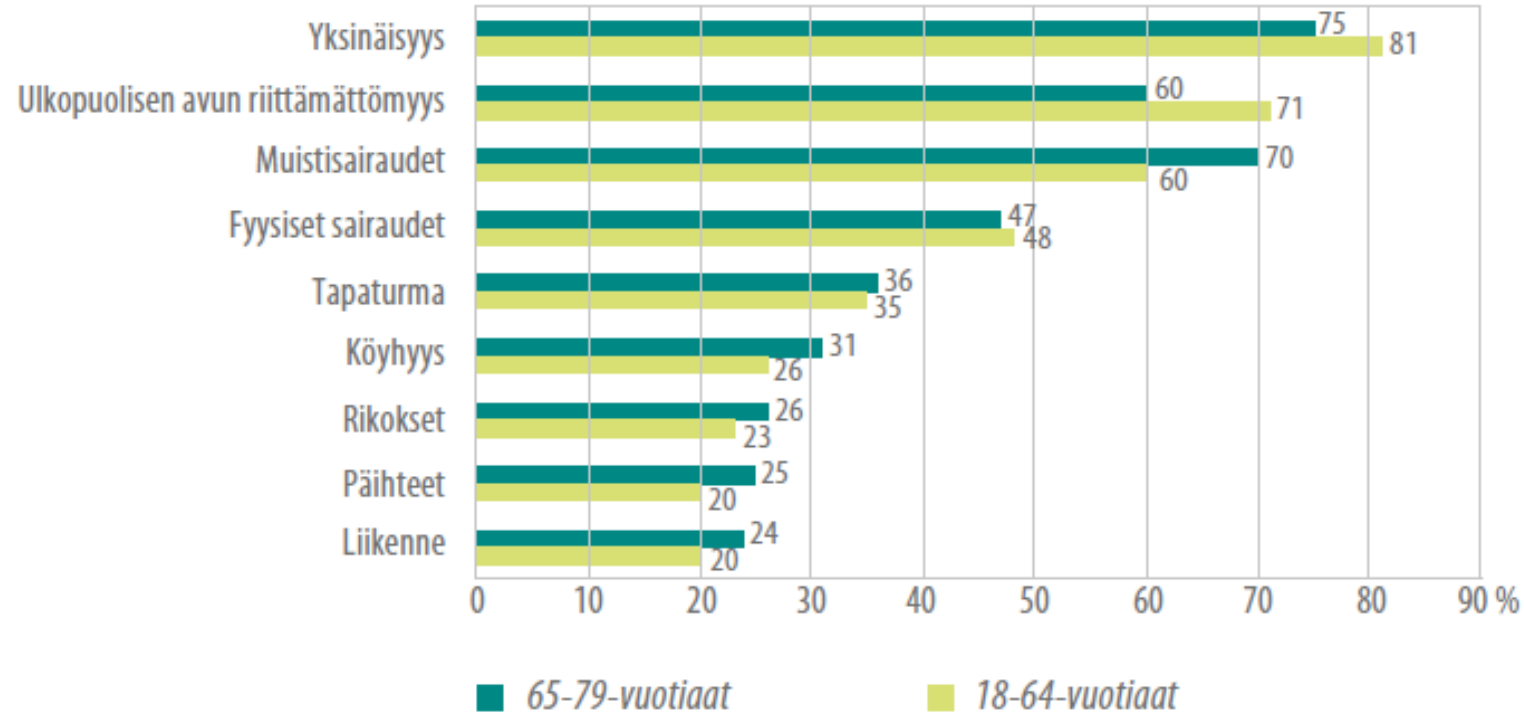
Ihmisten turvattomuuden tunne saattaa lisääntyä iän myötä siitä huolimatta, että ikääntyneen riski joutua esimerkiksi rikoksen kohteeksi on varsin pieni.

Ikääntyvä ihminen voi kokea turvattomuutta johtuen vaihtuvasta ja vieraasta hoitohenkilökunnasta, palvelujärjestelmien monimutkaisuudesta ja terveydenhoitopalveluiden heikosta saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Omaan terveyteen liittyvät ongelmat, kuten muistin heikentyminen sekä pelko joutua muiden avusta riippuvaiseksi tai laitoshoitoon saattavat myös osaltaan aiheuttaa turvattomuutta.

(Turvallinen elämä ikääntyneille –toimintaohjelma)

Turvallisuus ja turvallisuuden tunne

Vanhusten suurimmat turvattomuustekijät, %-vastaajista

Lähde: Kekki Tuula & Mankinen Teija: Turvassa? Kansalaisturvallisuuden tila Suomessa 2016. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 8/2016.

Turvallisuustutkimus

Tutkimuksella kerätään tietoa helsinkiläisten joutumisesta rikosten kohteeksi, koetusta turvallisuudesta ja poliisin palvelukyvyistä.

Havainnot v 2015 tutkimuksesta: kaupungin keskusta ja oma asuinalue koetaan keskimäärin yhtä turvalliseksi kuin vuonna 2012. Turvattomuuskokemuksissa on kuitenkin suuret, varsin pysyvät alueelliset erot.

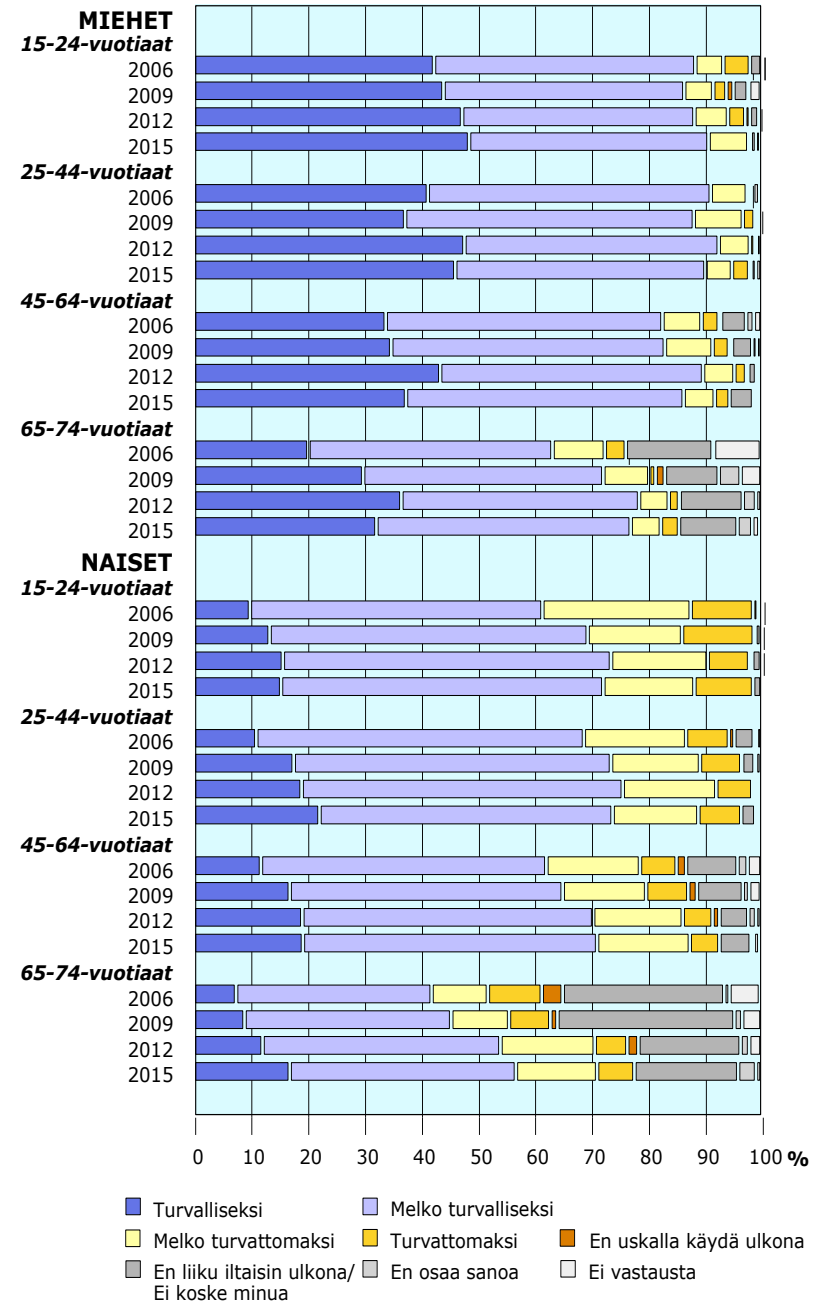
Toteutettu lähes samansisältöisenä vuosina 2003, 2006, 2009, 2012 ja 2015. Tutkimukseen on lisätty pelastustointia koskeva osuus.

Kysely yli 7000:lle helsinkiläiselle. 57% vastasi kyselyyn (2015). Kielivalikoima laajennettu: suomi, ruotsi, viro, venäjä ja englanti.

Tutkimus julkaistiin 2017 alussa. Uuden tutkimuksen valmistelu on käynnistynyt. Aineisto kerätään vuoden 2018 aikana ja tutkimus julkaistaneen vuoden 2019 lopussa.

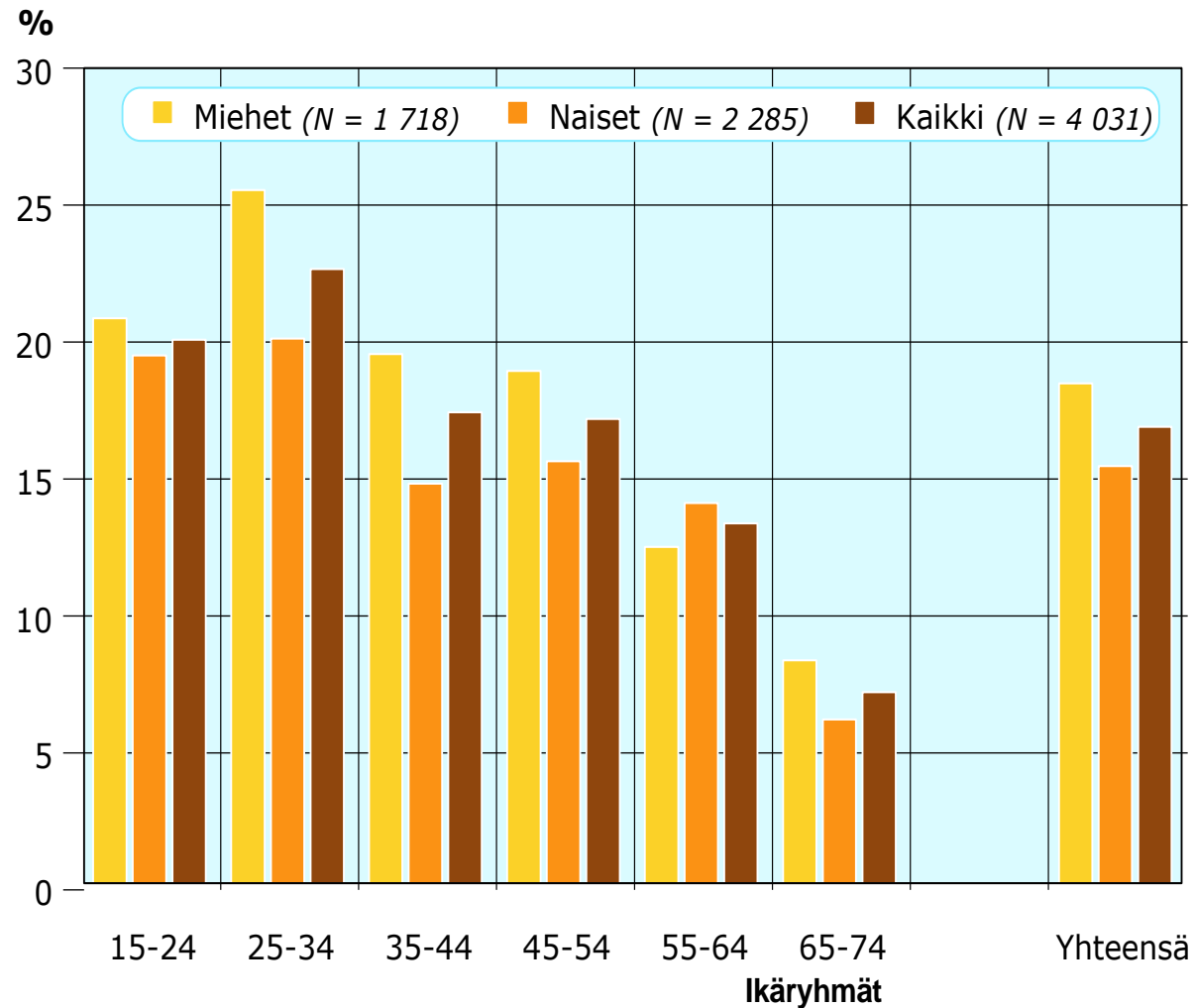

Koettu turvallisuus omalla asuinalueella myöhään viikonloppuiltaisin sukupuolen ja ikäryhmän mukaan 2006, 2009, 2012 ja 2015 suomen- ja ruotsinkieliset vastaajat(%)

Helsinki

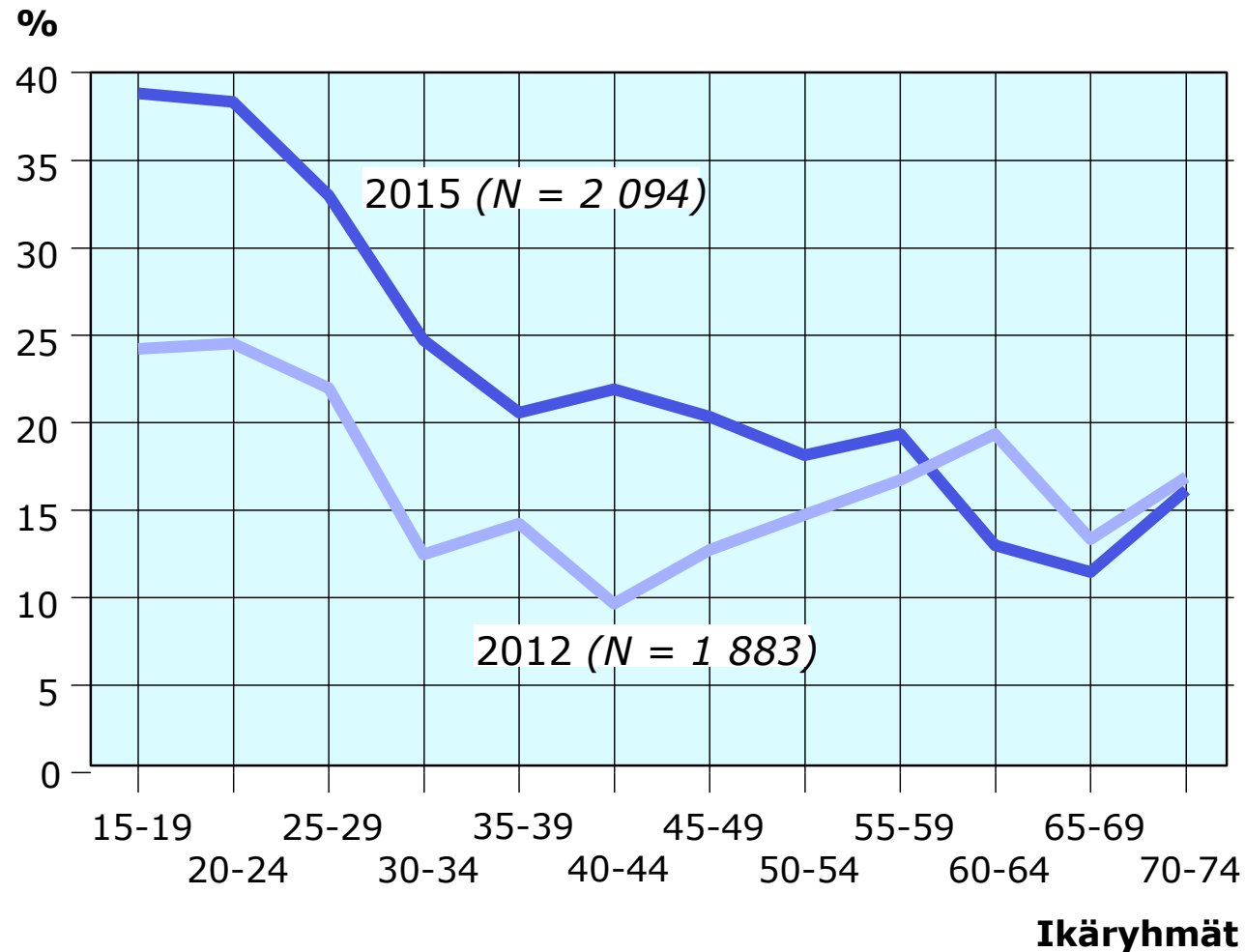
Väkivaltaa tai väkivallan uhkaa 12 kuukauden aikana kokeneet miehet ja naiset iän mukaan 2015. Tarkastelussa on otettu huomioon taulukossa 15 mainitut teot

2015
Joutunut ryöstön uhriksi (varkaus väkivaltaa tai sillä uhkailua käyttäen)
Joutunut raiskauksen tai sen yrityksen kohteeksi
Uhkailtu väkivallalla työpaikalla
Uhkailtu väkivallalla julkisella paikalla
Kokenut lähisuhdeväkivaltaa
Aiheutettu väkivaltaa työpaikalla
Aiheutettu väkivaltaa julkisella paikalla
-

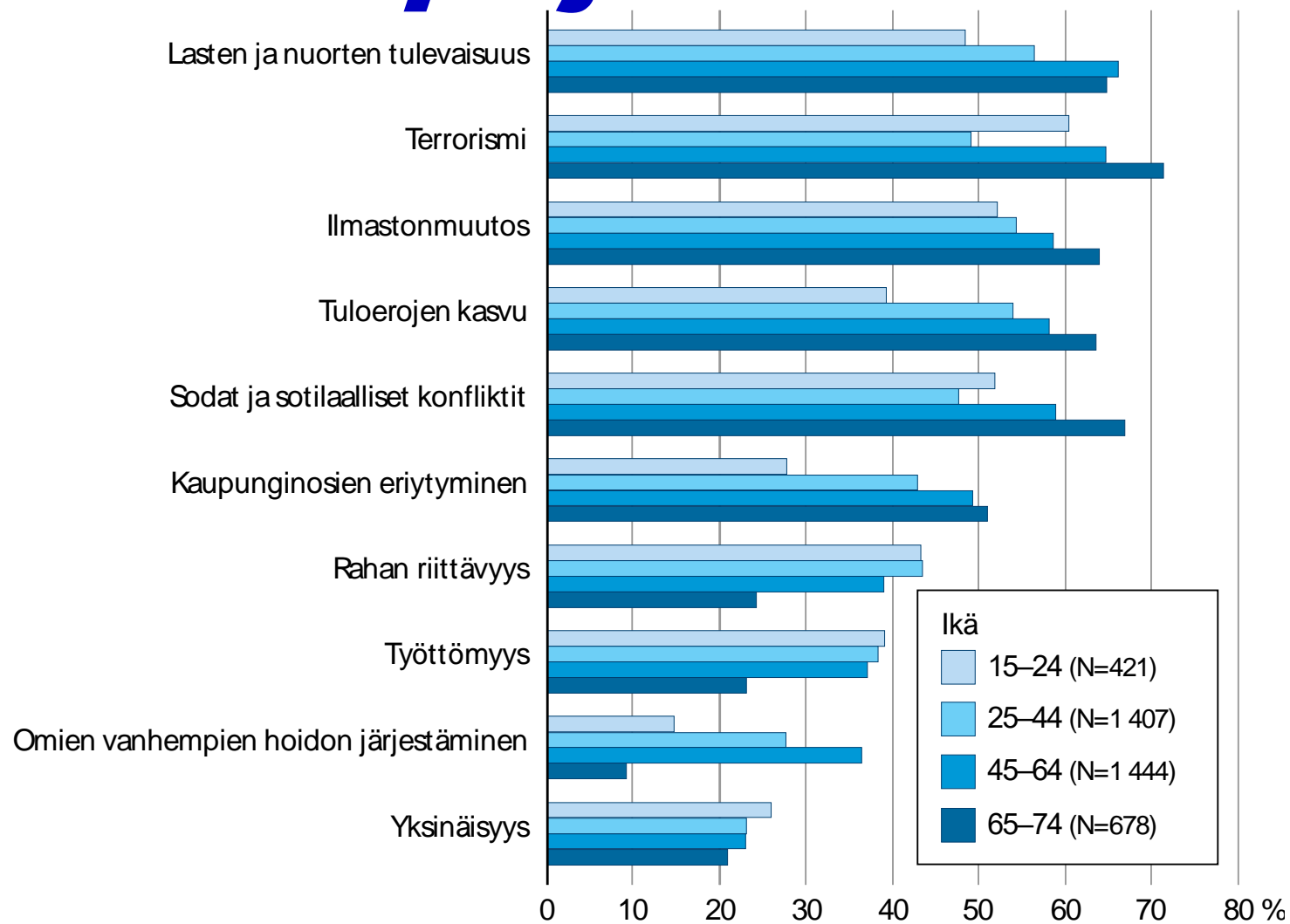
Helsinki

Naisten huolestuneisuus seksuaalirikoksen kohteeksi joutumisesta iän mukaan 2012 ja 2015 (N=2253)

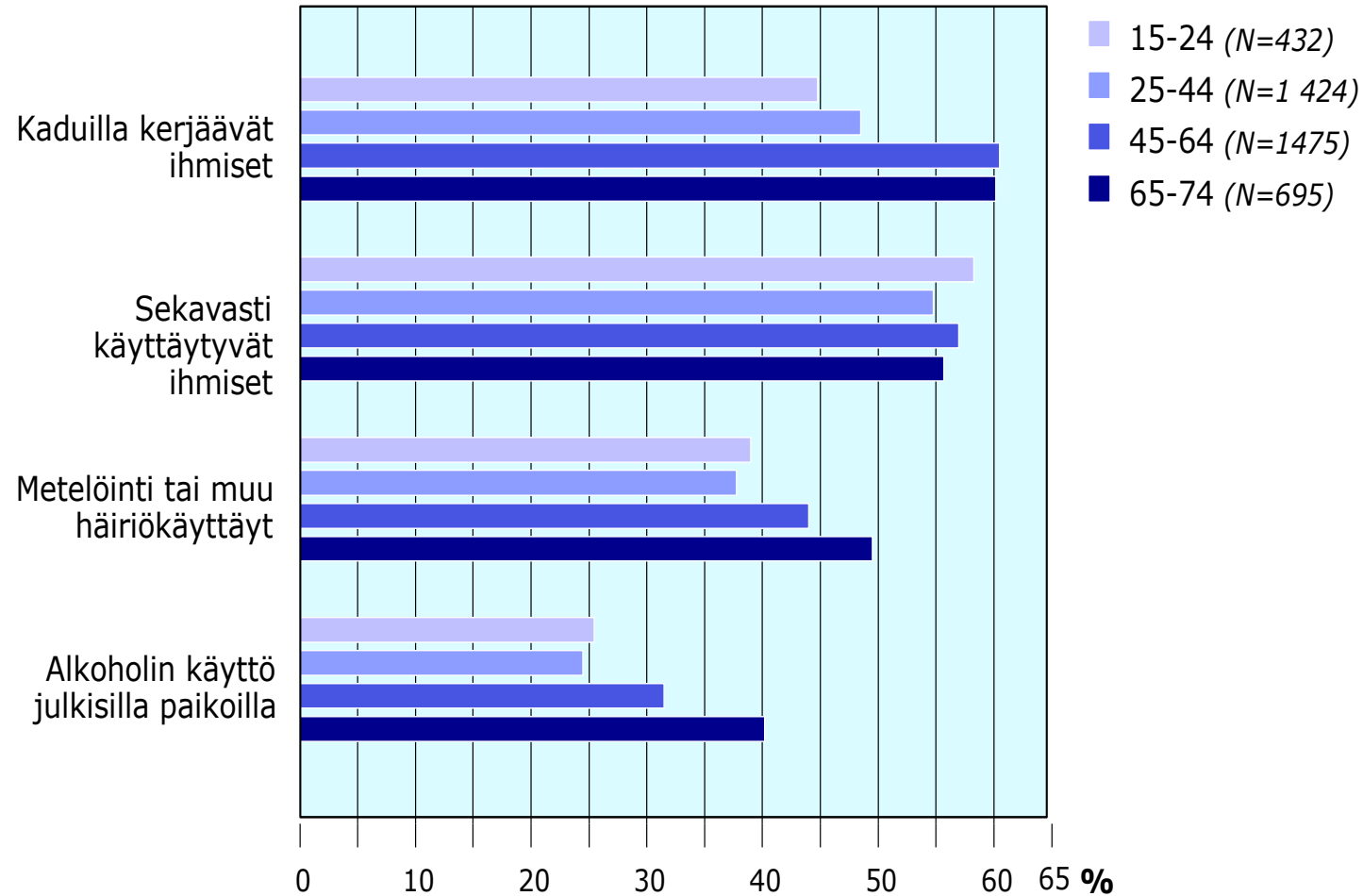
Helsinki

Huolen aiheet iän mukaan, *huolestuttavat paljon tai melko paljon,* %

Helsinki

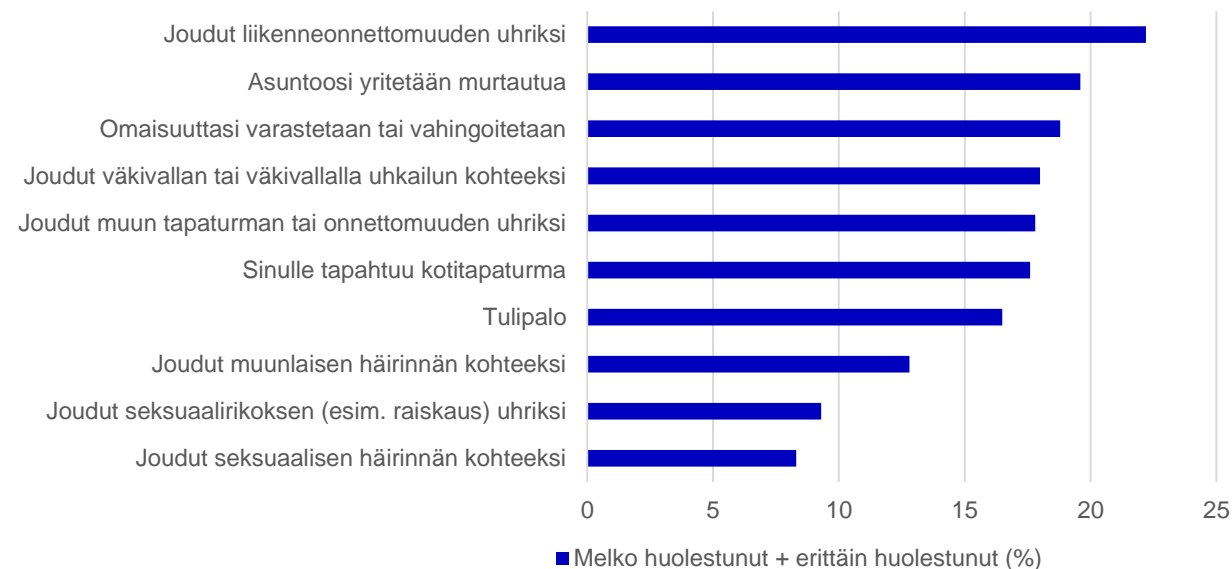
Katukuvaa häiritsevät asiat ikäryhmittäin, % *(häiritsevä + erittäin häiritsevä)*

Helsinki

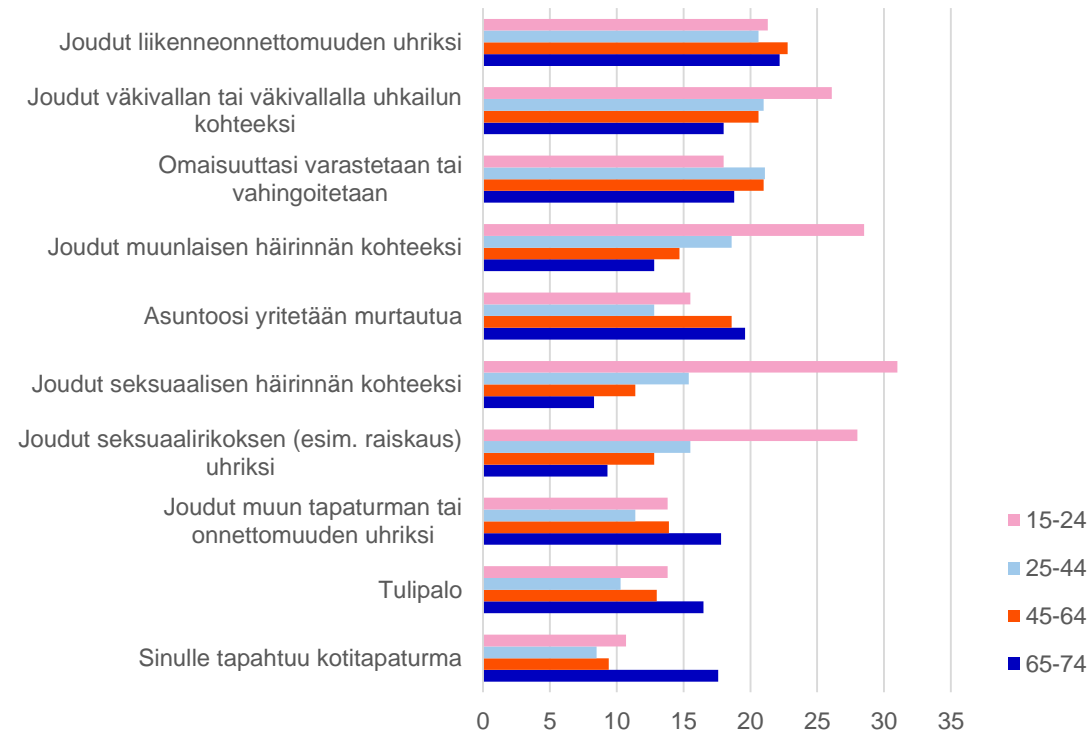
Huolestuneisuus eräiden rikosten ja tapaturmien kohteeksi joutumisesta, 65-74 -vuotiaat helsinkiläiset

Miten huolestunut olet siitä, että joudut seuraavan 12 kuukauden aikana alla mainittujen tapahtumien kohteeksi Helsingissä? 65-74 -vuotiaat vastaajat

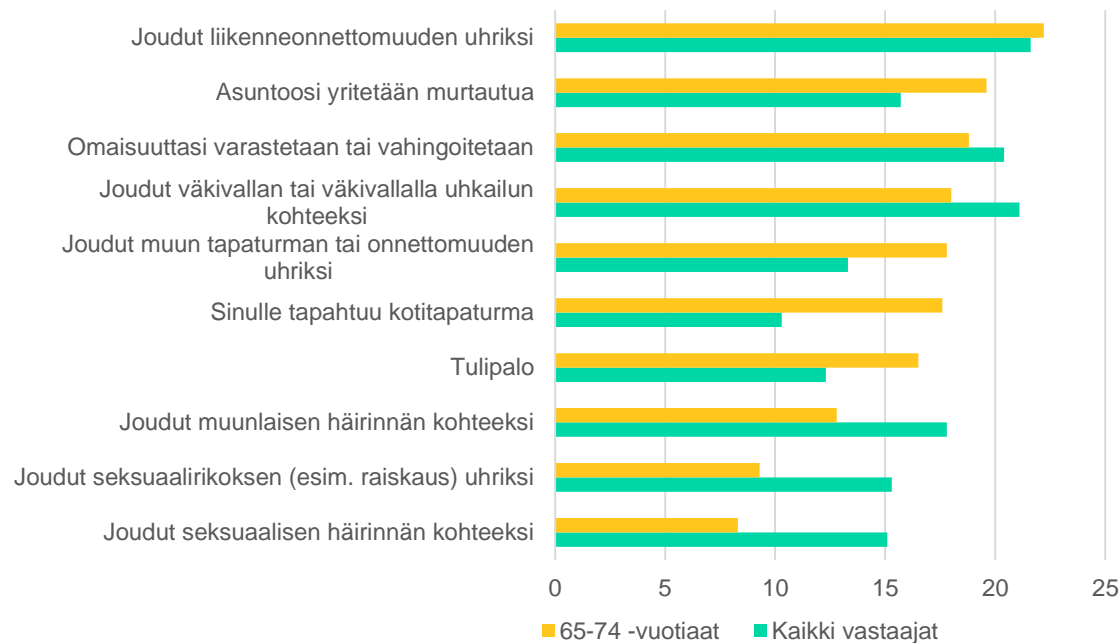
Huolestuneisuus eräiden rikosten ja tapaturmien kohteeksi joutumisesta, kaikki ikäryhmät

Miten huolestunut olet siitä, että joudut seuraavan 12 kuukauden aikana alla mainittujen tapahtumien kohteeksi Helsingissä? Kaikki vastaajat

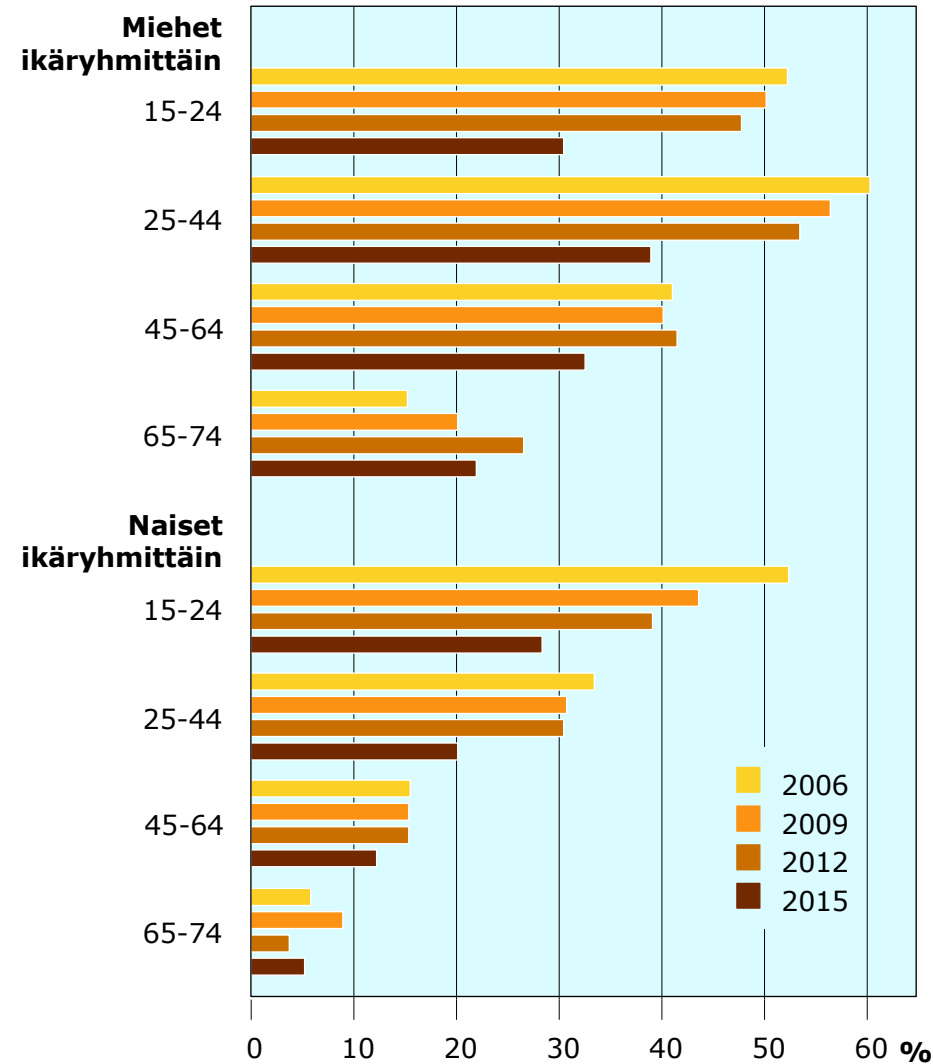

Huolestuneisuus eräiden rikosten ja tapaturmien kohteeksi joutumisesta, 65-74 -vuotiaat ja kaikki vastaajat

Miten huolestunut olet siitä, että joudut seuraavan 12 kuukauden aikana alla mainittujen tapahtumien kohteeksi Helsingissä?

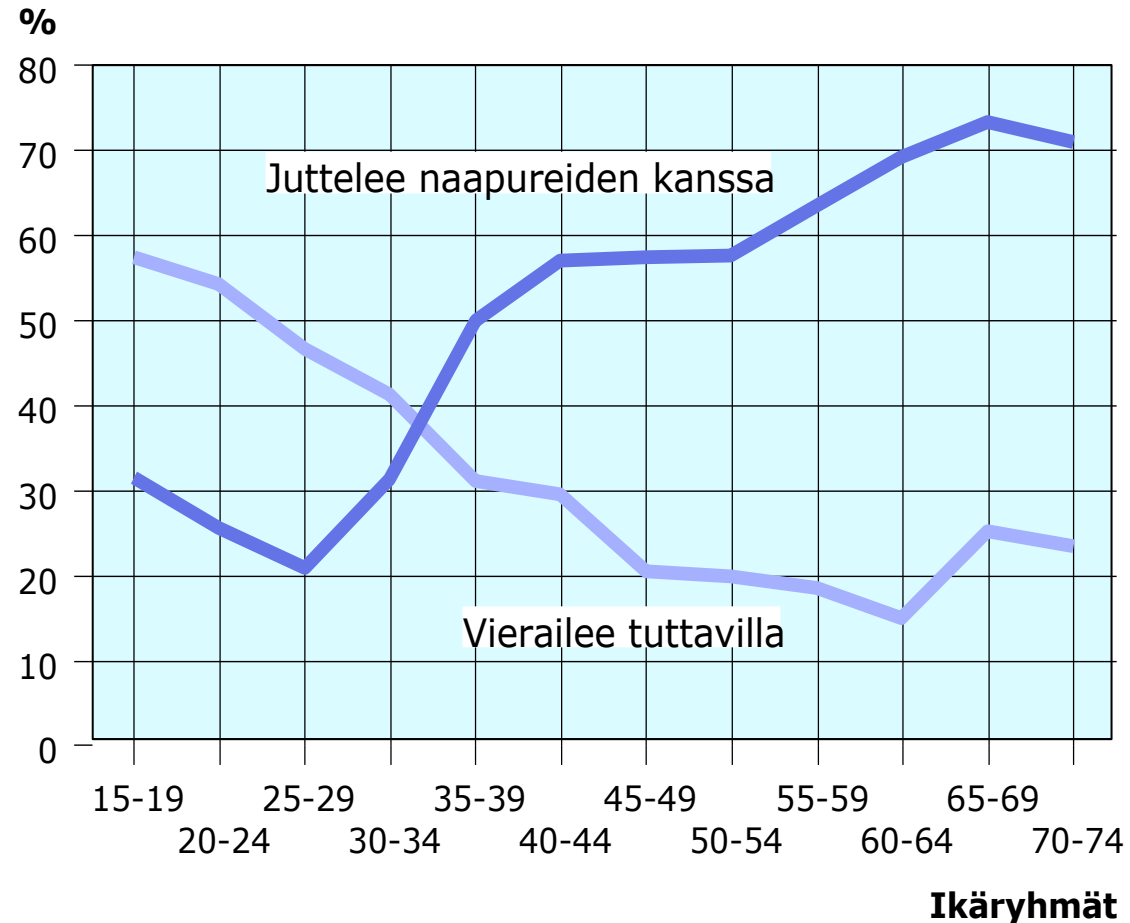

Vähintään kerran kuukaudessa humalaan juovat iän ja sukupuolen mukaan 2006, 2009, 2012 ja 2015 suomen- ja ruotsinkieliset

Helsinki

Viikoittainen tuttavilla vierailu ja naapureiden kanssa juttelu ikäryhmittäin (N=3954)

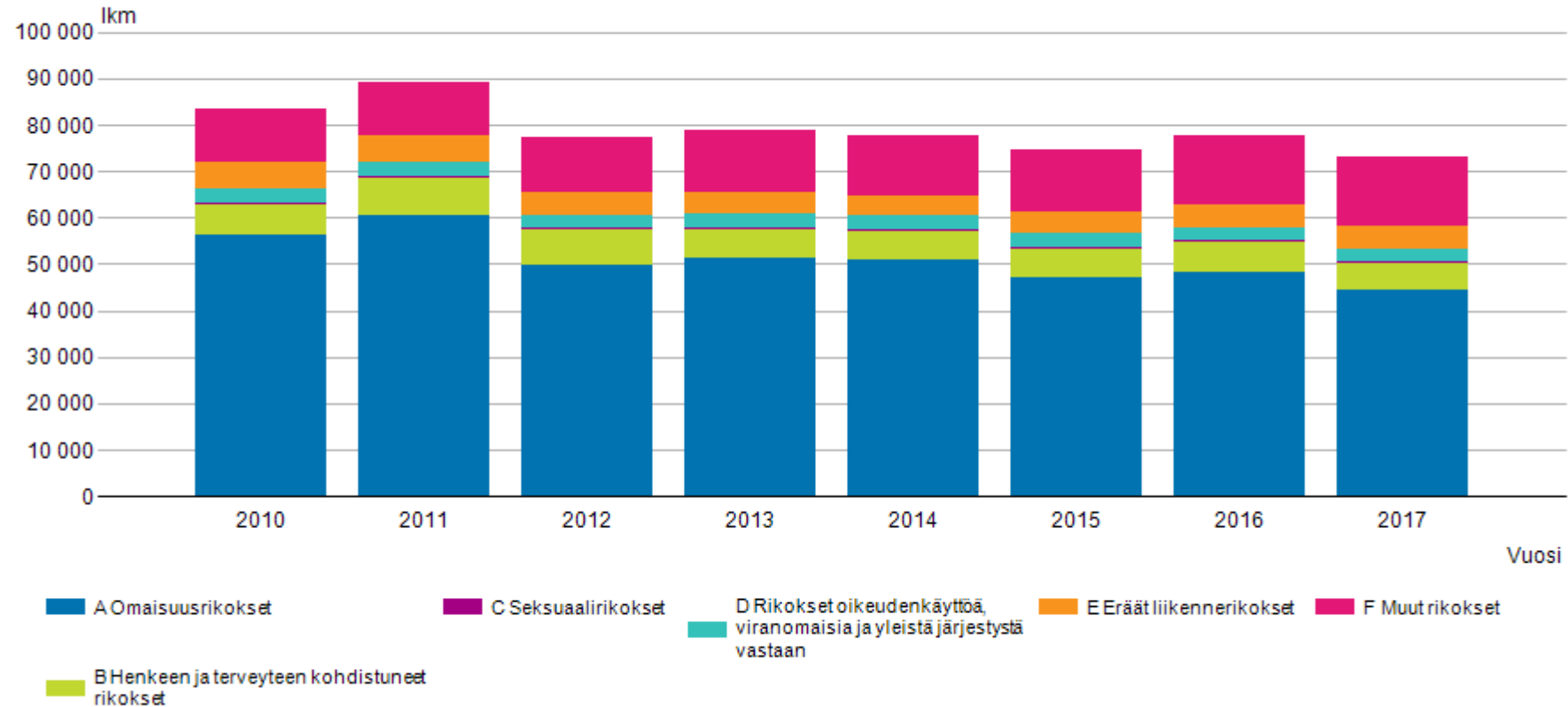

Helsinki

Turvallisuutta parantavat toimenpiteet

Helsingin rikostilastot 2010-2017

Rikokset ja niiden selvittäminen muuttujina Kunta, Rikos, Tiedot ja Vuosi

Lähde: Tilastokeskus

Tilastoja

Kuolinsyynä tapaturmainen kaatuminen tai putoaminen

	v. 2011	v. 2014	v. 2016
Yli 65-vuotiaat	992	991	1 046
Koko väestö yht.	1 212	1 141	1 196

Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Kuolemansyyt [verkkojulkaisu]

Palokuolemat iän mukaan luokiteltuna:

Ikä	v. 2011	v. 2014	v. 2016
60–69 v.	18	22	27
70–79 v.	9	14	12
yli 80 v.	5	5	7
Koko väestö yht.	66	86	81

Lähde: Pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto PRONTO

Tilastoja

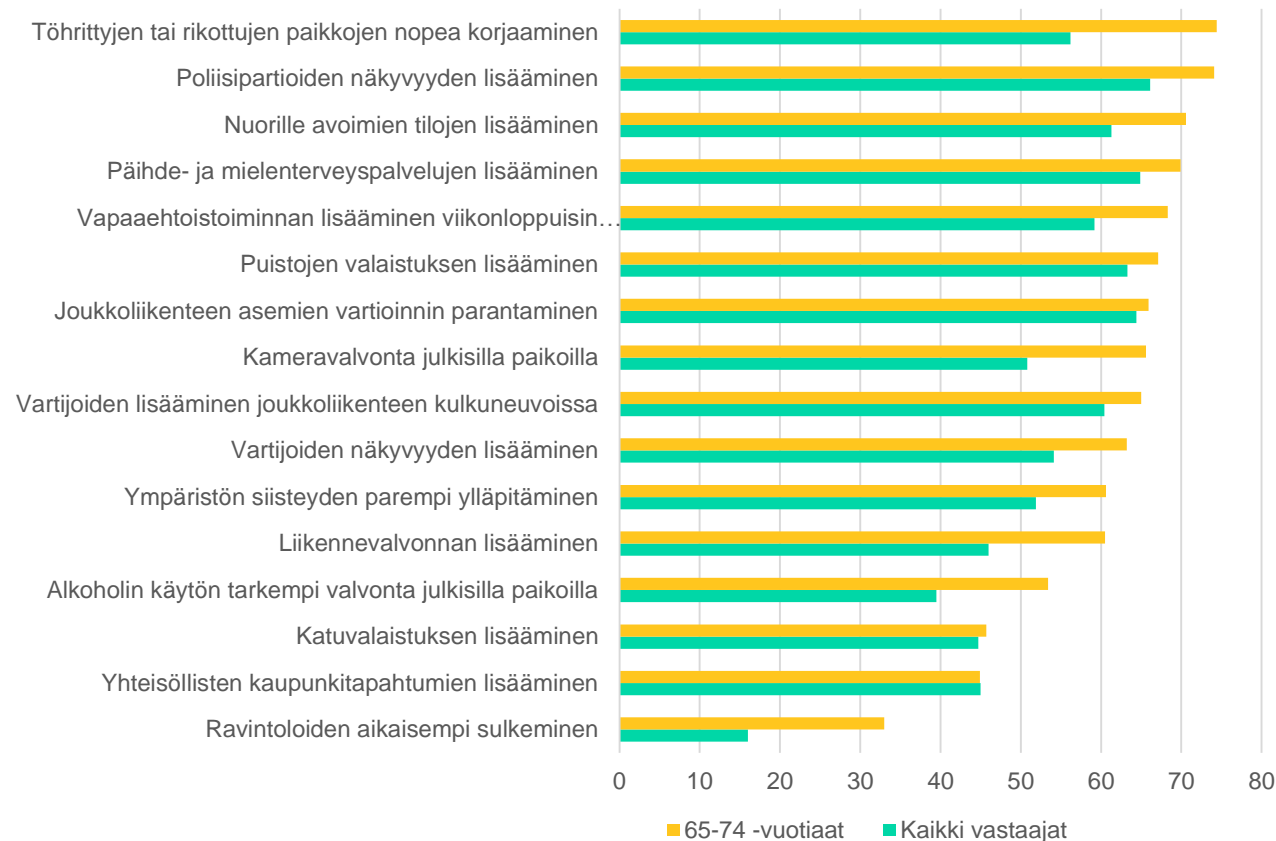
Eräiden rikosten uhrin:

Eräiden rikosten uhrin	v. 2011	v. 2014	v. 2016
Pahoinpitelyrikokset yht.			
yli 65-vuotiaat	730	815	870
koko väestö yht.	39 277	32 138	32 969
Ryöstörikokset yht.			
yli 65-vuotiaat	102	116	103
koko väestö yht.	1 718	1 784	1 743

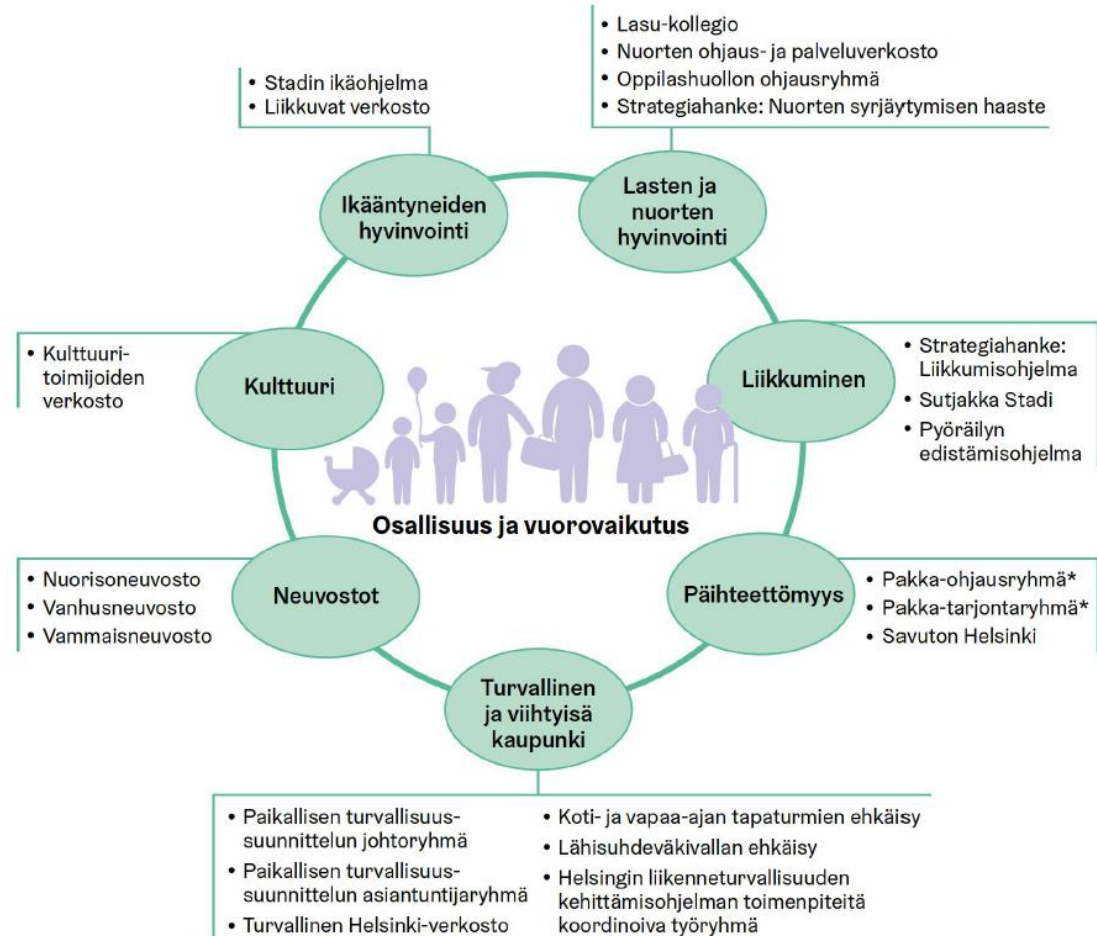
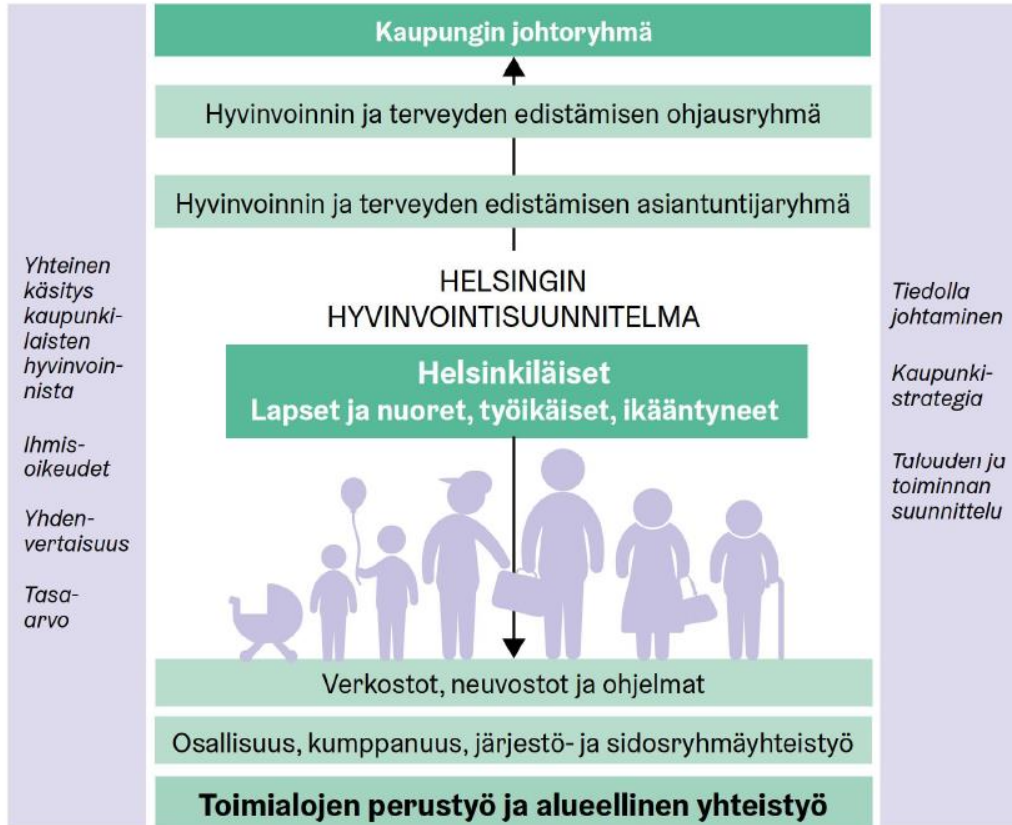
Lähde: StatFin-tilastotietokanta

Kaupungin viihtyisyyttä ja turvallisuutta parantavat toimenpiteet, 65-74 -vuotiaat ja kaikki vastaajat

Miten seuraavat toimenpiteet parantaisivat mielestäsi viihtyisyyttä ja turvallisuutta Helsingissä?

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

*PAKKA-toiminta on paikallista ja yhteisöllistä alkoholi-, tupakka- ja rahapelipolitiikkaa.

Turvallisuustietoa ja -toimenpiteitä

- [Liukastumisvaroituspalvelu](#)
- Pysy pystyssä –[kampanja](#)
- Turvaohjeita senioreille –[opas](#)
- Turvallinen elämä ikääntyneille –[toimintaohjelma](#)
- Helsingin poliisilaitoksen [rikostilastot](#)

